

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben

Toda oče mu je prošnjo spet odbil. Mladj gorski levi pa so bili prepričani, da bi Mladji lovec opravil nalogo prav tako dobro, če ne še boljše, kakor odposlanj bojevniki. Da, mladeniči so bili o svojih sposobnostih močno preverjeni.

Vzhajajoče sonce, oče Malega lovca in klicar vsega rodu, je vedel, da Kornstalk nikoli ne bi dopustil, da bi šli dvanajstletniki iskat bivole. Kako lahko tak fantič napravi kaj napačnega, kako lahko je zdražiti bivole! Ne bivoli so bili preveč važni za ves rod in Kornstalk ne bi nikoli stavil v igro uspeha takšnega lova.

To je Vzhajajoče sonce dobro vedel. In ker se je tega v polni meri zavedal, sploh ni hotel po tem vpraševati. Pravi bojevnik ne izraža tistih želja, o katerih ve, da bodo odbite. Če bi bilo treba opraviti dolžnosti glasnika, tedaj bi bil Mali lovec nemara lahko pojezdil. Vzhajajoče sonce je bil močno ponosen na svojega sina in prepričan, da mu sinko kot glasnik ne bi bil v sramoto. Tudi pri Indijancih je bila očetovska ljubezen kolikor toliko slepa.

Gašper je zvedel od Tekumzeja, kako se suče ta reč z Malim lovcem. Videl je fantiča jezditu pobitega naokrog.

Mali lovec tokrat ni zmerjal, ni vpil in se ni prepiral, kakor je bila sicer njegova navada. Visel je na svojem konjiču in molčal. Gašperju se je kar smilil, zato je Gašper rekel Tekumzeju:

— Šment, saj vendar ima konjiča, zakaj pa ne zdirja, kamor ga je volja?

Tekumze je osupel pogledal Gašperja. Potem je odgovoril:

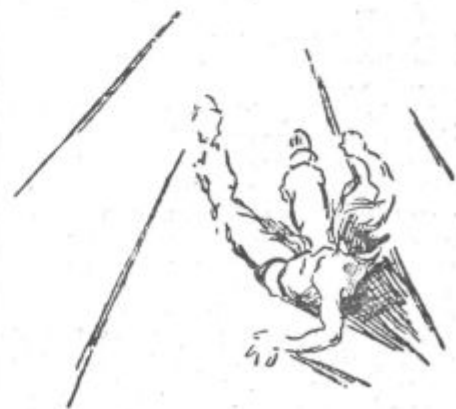
— Ni mu bilo dovoljeno. Nihče izmed nas se ne sme upreti, kadar je oče odločil.

Te besede niso zvenele uporno ali zagrizeno, pa tudi ne spokorniško. To je bila samo pojasnitev, ki jo je Gašper potreboval. Pri Indijancih je tako, pa konec! Ne besede več o tem!

Gašper je umolknil. Tu je bilo nekoliko drugače kakor doma.

★
Ta večer so legli zgodaj k počitku, kajti jutri bo treba z ležišča, čim si ne prvi svit.

Tekumze se je zgodaj prebudil. Zbudil je Gašperja, ki je ležal tako daleč

od njega, da ga je lahko dosegel. Pošepetal mu je nekatera navodila. Danelo se je zunaj, skozi vhod v šotor se

je bleščalo nebo. Po mirnem ozračju so doneli glasnikovi mogočni udarci ob boben.

Takoj po prvem udarcu je Tekumze šinil pokonci in splezal urno kakor veriverica po jamboru šotora in se tam gori izmuznil skozi luknjo, ki je služila za dimnik. Tam gori, kjer so se križale konice drogov, se je vsedel v križišče, podobno lijaku, in se razgledoval naokrog. Odtod je lahko ogledoval vso vas. Še nikjer ni videl kakega tovariša stati v vrhnjem lijaku. Njegov zmagoviti krik je preglasil ropotanje glasnikovega bobna.

Brum, brum, brrr-um! je donel boben.

— Pokonci, pokonci, pokonci! Moramo na pot! — je zateglo prepeval glasnik.

Brum, brum, brrrum! je nadalje donela koža na bobnu.

— Pokonci, pokonci, pokonci! Veliki lovec Nanaboču bo vrgl svoje suлицe! je vzklikal glasnik.

Njegovo ime je bilo, kakor smo rekli, Vzhajajoče sonce. Dobesedno pa se je prav za prav imenoval »Videl sem vziti sonce«. In to ime si je v polni meri zaslužil. Ob takih dnevih je bil glasnik prvi, ki je ugledal zarjo. Ko je sonce prikazalo svoj žareči obraz izza gore, je bil že na mestu; že dolgo je čakal za dvignjeno roko, da ob njegovih udarcih zagrmijo bobeni.

— Pokonci, pokonci, pokonci! Vaš poglavar je tako zapovedal! — je glasnik prepeval dalje. Njegov glas je donel kakor velik zvočnik v tistem jutru.

Gašper je seveda takoj za Tekumzem splezal po srednjem jamboru. Razgledal se je skozi luknjo na vrhu šotora. Tekumze mu je pomagal splezati skozi luknjo in potem sta se lotila svoje naloge.

Takle indijanski šotor je iz sedmih ali desetih ravnoraslih, kakih osem metrov dolgih in več kakor zapestje debelih drogov, razpostavljenih v krogu okoli osrednjega jambora. Zgoraj, ne cel meter pred koncem, so se drogovi križali, in na tem kraju so bili zvezani z debelim jermenom. Leseno ogrodje je bilo pokrito tiste čase iz struganih bivoljih kož, ki so bile deloma sešite z jelenjimi kitami, ali pa zgolj staknjene s koščicami.

Tekumze je pokazal Gašperju takšno mesto, kjer so se kože le tako držale skupaj, da so bili kratki koščki kosti ali zgolj leseni klinčki pretaknjeni skozi luknje robov dveh bivoljih

kož, položenih druga na drugo. Siv je tekel točno ob enem izmed šotorovih drogov. Gašperju je bilo treba samo po tem drogu zdrsniti nizdol in potegniti koščice in klinčke iz luknje.

Tekumze je na drugi strani šotora delal isto in tako je plašč šotora v velikj naglici zdrsnil v dveh delih k tlom. Tako je torej stalo le še ogrodje. Bila je naloga moških, da so zložili drogoe.

Ko sta oba fantiča zadovoljna stala spodaj, so se pokazale prve glave njihovih vrstnikov v lijakih ostalih šotorov. Le tik v sosesčini ni bilo videti nikogar. V sosednem šotoru sta spala Volčji sin in Fant z drevesa s svojimi starši. Tekumze je nekaj šepnal Gašperju. Pohitela sta k sosednemu šotoru, pokukala sta vanj in se glasno zasmejala. Sredi glavnega jambora je visel Fant z drevesa, tiščal se je z vsemi močmi ob drog. Spodaj pa je stal Volčji sin in skušal brata potegniti k tlom, da bi nato sam prvi splezal kvišku. Fant z drevesa je neusmiljeno zmerjal svojega brata, suval je z nogama proti njemu, pri tem je pa vendar vedno bolj drsel navzdol. Zdajci je starejši bratec skočil mlajšemu na ramena. Fant z drevesa, ki na to ni bil pripravljen, se je zgrbil. Volčji sin je poskočil, kolikor je le mogel po drogu navzgor, splezal je brž dalje in je že izginil s krikom skozi odprtino in v lijak. Bratec se je besno trudil za njim. Ko sta se zgoraj ogledala naokrog, sta videla, da sta poslednja in da je Tekumzejev šotor že razpravljen. Srdito je vpil Fant z drevesa nad bratom. Ta ga je sunil, da se je bratec kar prekucnil navzdol. Po čvrsto napetem pokrivalu šotora je med dvema drogovoma počasi drsel po hrbtu z glavo proti tlom, Volčji sin, ki se tam gori v lijaku tudi ni mogel krepko držati, se je prekucnil za njim, kajti njegov zamah je bil vendarle premočan. In tako je Volčji sin drsel po isti poti za bratcem in sicer po trebuhu. Domala isti čas sta bila oba skupaj na tleh.

Tekumze ju je pozdravil s sijajnim pozdravnim nagovorom. Nista črhnila ne črne ne bele, zdirjala sta v šotor, splezala sta še enkrat in zdaj je šlo vse lepo po vrsti.

★

Nista minili dve uri, že je bilo vse taborišče pripravljeno in ves rod na pohodu. Spredaj je jezdila gruča mladih bojevnikov, sledili so v dolgi vrsti žene, dekleta, otroci, vse na konjih.

Štric Matic Naš novi natečaj deli nagrade

V zadnji številki smo zaključili svoj natečaj. Vse dobre spise smo objavili, slabi spisi pa so romali v koš. Mnogi Jutrovčki že nestrpno vprašujejo, ali bodo deležni nagrade. Da utolažimo vašo radovednost, objavimo najprej imena nagrajencev:

1. Klemenčič Borivoj, uč. V. razr. v Kamniku, Šutna 18.

2. Lajovic Polonca, dijakinja II. r. klas. gimn. v Ljubljani.

3. Kovačec Marica, uč. V. razr. Notranje gorice 100 p. Brezovica.

4. Golič Nevenka, uč. III. razr. na Bučah pri Kozjem.

5. Mrgole Tanja, uč. II. razr. real. gimn. v Ptuju.

6. Golob Branko, uč. III. razr. mešč. šole v Št. Lenartu v Slov. gor.

7. Baloh Beba, uč. III. razr. na Jese-nicah, Gosposvetska 30.

8. Črepinšek Vera, uč. IV. razr. v Celju, Dečkova c. 8.

9. Čok Sonja, dijakinja v Beogra-du, Koste Jovanovića 17.

10. Flegar Metka, dijakinja I. razr. gimn. v Ljubljani, Pod turnom 3.

11. Pišek Tonček, dijak III. razr. real. gimn. v Novem mestu.

12. Tanko Majda, uč. III. razr. v Ljubljani, Društvena ul. 18.

Vsak nagrajenec je dobil lepo, z mnogimi slikami okrašeno knjigo iz »Mladinske knjižnice Jutra«. Štric Matic je napisal v vsako knjigo posvetilo, ki ga bodo nagrajenci še posebno veselili. Pokažite darila svojim prijateljem in znancom, da se tudi oni pridružijo krogu Jutrovčkov. To pot so se dečki slabo odrezali. Mnogo več dopisov smo prejeli od deklic, zato je bil deklicam tudi žreb bolj naklonjen. Spise, ki smo jih prepozno prejeli, objavimo naknadno. V današnji številki razpisujemo nov natečaj. Opozorite nanj tovariše in odzovite se v čim večjem številu!

Upam, da ste se vsi zdravi in okrepjeni vrnili s počitnic domov. Z novo voljo in dobrimi sklepi ste zasedli svoja mesta v šoli, in »Mlado Jutro« vam želi vso srečo v novem šolskem letu. Naj gredo »cveki« vselej mimo vas in naj se vaša imena nikoli ne zablesté v zlovestni razrednici! Učiteljicam in učiteljem, profesoricam in profesorjem pa želimo, da bi imeli železne živce in zmerom usmiljeno srce!

V hudih časih živimo, nova svetovna vojna se je vnela in terja žrtve. Naši hrabri vojaki stražijo meje naše lepe, svobodne domovine. S ponosom in zaupanjem zremo nanje, ker vemo, da bodo svojo nalogo odlično opravili. V teh hudih časih se še z večjo ljubeznijo oklepamo svoje ljube Jugoslavije in svojega mladega vladarja, kralja Petra II.

Za novi natečaj vam damo na izbero več naslovov:

1. »NAŠA DOMOVINA«
2. »MATERINSKI JEZIK JE NAJLEPSI«
3. »LEPOTA NAŠIH OBMEJNIH MEST«
4. »MOJ ROJSTNI KRAJ«
5. »MANJ STRASNA NOČ JE V ČRNE ZEMLJE KRILI, KOT SO POD SVETLIM SOLNCEM SUŽNI DNO-VII«

Vsak Jutrovček si lahko izbere kateri si bodi naslov. Spis naj bo kratek, vendar pa mora vsebovati močno vodilno misel. Pišite s črnilom in le na eno stran papirja. Spise pošljite na naslov: »Uredništvo »Mladega Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ul. 5«. Pišete nam lahko tudi na dopisnici, da prihranite na poštini. Deset najboljših spisov bomo nagradili s knjigami »Mladinske knjižnice Jutra«. Dva najboljša spisa z naslovom »Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim solncem sužni dnovi« bomo nagradili z vezanimi letniki lanskega »Mladega Jutra«. Zdaj pa kar hitro in veselo — na delo!

Razburljiva zgodba

Raziskovalci krajin, pragozdov in tujega sveta, kamor še ni stopila človeška noga, žive v stalni nevarnosti, da zapadejo skrivnim zasadam divjih ljudstev. Čeprav pri tem le prečesto tvegajo življenje, jih to ne more odvrniti od težnje, prodreti do neznanega, do še neraziskanega; narobe: prav v tem je ves mik. Seveda imajo taka raziskovanja lahko tudi veliko znanstveno vrednost, ker na seznanjajo z običaji in življenjem raznih plemen na najnižji stopnji razvoja, nam odkrivajo nova ležišča rudnin ter sploh izbolj-

šujejo naše zemljepisno znanje. Zanimiva je naslednja zgodbica, ki jo je pripovedoval nek angleški raziskovalec, ko se je nedavno vrnil s potovanja po osrčju Afrike.

Ko je nekega dne sedel pred svojim šotorom, je priteknel k njemu njegov črni sluga in mu sporočil, da počiva ob bližnji reki izredno velik krokodil. Podal se je previdno k reki in je res zagledal tam velikega krokodila — dotlej mu tolikšen še ni prišel pred oči — ki je ležal nekaj korakov oddaljen od reke in se solnčil. Snel je puško z rame, odprl varnostno zaklopko, ni pa puške še utegnul prisloniti, ko je opazil, da se v visoki travi poleg speče živali nekaj giblje. Bila je kača velikanka, ki jo imenujemo udav, prirodopisci pa najraje z latinskim imenom *boa Constrictor*. Plazila se je previd-

no bliže in bliže, tako da je bilo očitno, da nekaj namerava. Nenadoma je planila in se bliskovito nekajkrat ovila okrog vratu pošastne oklopnjače, z repom pa se je oprijela skalne pečine. Krokodil je divje planil kvišku in pričel se je zagrizen boj med obema; četrtonožec se je predvsem skušal pomakniti čim bliže k vodi. Po četrturnem boju je kača vendarle morala zrahljati in spustiti svoj oprijem okrog skale. Po tem uspehu se je krokodil majavo pognal proti vodi, v kateri bi svojega sovražnika utopil. Že se je zdelo, da je kača izgubljena. V zadnjem trenutku pa se ji je posrečil nov krepak oprijem okrog debele drevesne veje. Sedaj pa je bila kača v vidni premoči. Poskusi krokodila, da bi se rešil njenega železnega objema, so postajali vedno bolj šibki. Zdelo se je, da bo njegova orjaška moč kmalu izčrpana. Počasi se je pogrezal v obsežno močvirje in tako potapljal tudi kačo pod vodo. Če ni hotela utoniti s krokodilom vred, je morala svoje navoje okoli krokodilovega telesa popustiti in jih prestaviti. Res je kmalu to poskusila izvesti. Pri tem je pa za hip neprevidno zanihala nad žrelom nasprotnika, kar je temu zadostovalo, da je dvignil velikansko glavo, odprl goltanec in odgriznil z ostrimi zobmi kačo glavo. Če pa bi mislili, da se je s tem razburljiva drama končala, bi se zelo motili; sedaj se je šele prav za prav začela razvijati prava tragedija. Obglavljena kača ni izpustila svojega nasprotnika, njene mišice niso oslabele, nasprotno, smrtonosni ugriz je povzročil krčevito zategnjenje silnega mišičevja kače. Moč mišic je bila sedaj tolikšna, da so popokale in se zdrobile vse kosti v telesu oklopljene pošasti. Objekt od svoje mrtve sovražnice je krokodil bedno utonil v močvirnem bregu rešilne reke.

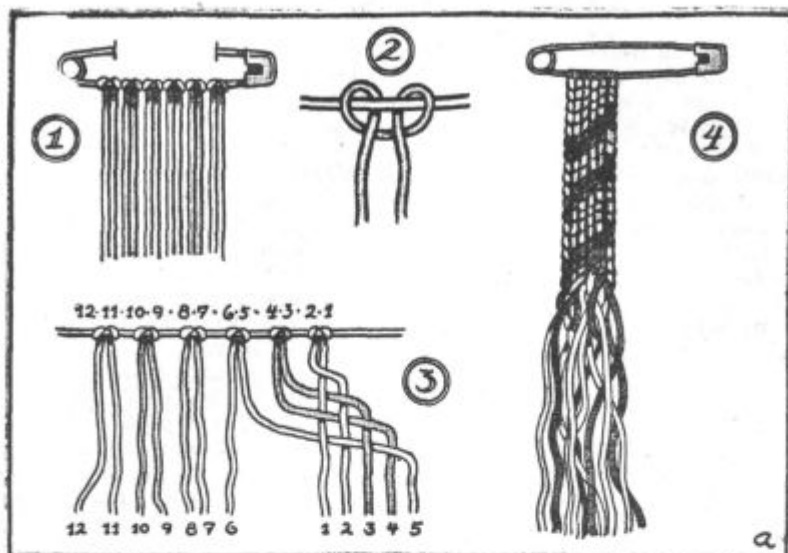
Kdo bi rad imel

Mlado Jutro 1938

trdo vezano v obliki knjige
za majhen denar

Pišite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5.

Prepletanje z dvanajstimi prameni

Za to prepletanje ne potrebujete kakih posebnih priprav. Vse, kar vam je potrebno, je večja varnostna zaponka, ki jo pritrdite n. pr. na naslonjalo oblazinjenega stola. Seveda morate pri delu paziti, da ne raztrgate prevleke, ker bi drugače navzkriž z mamico in ne vemo, kako bi se stvar končala... Na zaponko nasnujete šest precej dolgih vrvic tako, da da vsaka zanka dva pramena. (1. in 2. podoba.) Vrvic naj bodo različno barvane. Vzo-

rec katerega izbero prepuščamo do cela vašemu okusu, se ravna po razmestitvi barv. Iz 3. podobe lahko posnamete, kako je treba prepletati. Pričeti morate z drugo vrvico od desne, po vsakem prepletu pa zanke dobro zategniti. Delo zaključite z močnimi vozli. Preostale dele vrvice ravno pristrižite, preostanke pa razcefrajte. Resast rob, ki ga na ta način dobite, še bolj povzdigne pas.

Pazi na zdravje

1. Zgodaj hodi k počitku in zgodaj vstajaj, da se boš lažje učil. Spanje krepi živce!

2. Preden ležeš k počitku, si s ščetko zobe umij. Vsakih šest mesecev pojdi k zobnemu zdravniku na pregled.

3. Hodi redno k sokolski telovadbi, ki ti najbolje krepi telo!

4. Ko zjutraj vstaneš, se korenito pretegni in nekajkrat globoko zasopi, da se pljuča raztegnejo.

5. Pazi, da pri pisanju, risanju, ročnem delu in branju ne boš krivil hrbta. Med predavanjem v šoli imej roke sklenjene na hrbtu in pazi povsod na ravno držo.

6. Ne piši nalog z nosom! Tako si pokvariš oči. Če si slaboviden, se čimprej posvetuj z zdravnikom, da ti predpiše naočnike!

7. Pojdi vsak dan na daljši izprehod in pazi, da boš med hojo zmerom globoko dihal.

8. Pri jedi ne bodi izbirčen. Sadje in presna zelenjava sta zdravju mnogo koristnejši kakor mesni izdelki in močnate jedi.

9. Ne razburjaj se zaradi vsake malenkosti. Ako si boš pravilno razdelil delo, si prihraniš mnogo jeze.

10. Če te veseli šport, se ukvarjaj z njim, vendar nikoli ne pretiravaj!

Jože Grbinc:

Prešmentane hruške

O, od tega je že dolgo, dolgo.

Jesen je bila in graščak Jurij se je vračal s svojimi gosti na ponoviški grad. Zaman so se podili za Savo pa po njivah v Mačkovni. Nobenega plena niso staknili, prav zato je graščak Jurij vihal od jeze nos.

Tisto jesen so kmetu Petru hruške obrodile tako, kakor bi jih z žegnano vodo zalival.

Zato se je odločil Peter: naberem košarico najlepših in jih ponese na Ponoviče, naj vedo, kaj raste na mojem drevju.

Kakor se je Peter odločil tako je tudi storil.

V trenutku, ko je stopil Peter s košarico v grad, stoječ na višavi in strmec po vsej soteski kakor budni čuvar, se je vrnil graščak Jurij s svojimi domov. Na dvorišču pred graščino so prignali prav tedaj stražniki tropo pohajčev. Zajeli so jih spodaj ob reki, v savski soteski, ko so oprezali na ladje.

Nepripravili so si želeli lahkega zasluzka. Tiste čase so taki in podobni pohajkači radi oprezovali ob reki za brodniki. Le ti so vozili s praznimi čolni po reki navzdol in so bili namenjeni na Hrvaško kupovat žito, vino in druge pridelke. Novce za kupnino so pa shranjevali v malih, železnih blagajnah, ki so jih imeli pritrjene na dnu toboasov, kakor so dejali velikim ladjam.

Nepoštenjaki so zlahka prišli do novcev v skrinjah. Navalili so na brodnike, s koli so jih pobili in pometali v vodo, nato pa so si prilastili železne skrinjice in denar.

Valpet Urh je sedeč na iskrem belcu vihtel bič nad ujetimi lopovi in kričal nanje.

Ko je prijezdil na dvor graščak Jurij, je tudi on udarjal z bičem po njih.

»Vendar nekaj plena«, je dejal potolaženo Jurij zlahtni gospodi. Dvignil se je v sedlu in s pretečim glasom ukazal: »Vrzite vso to svojat v najtemnejšo ječo...« nato je skočil s sedla in vrgel vajeti hlapcem. Za jetnike se ni več brigal. Odšel je s svojimi gosti v grad, kjer jih je že čakala bogata žužina.

Valpet Urh je ponovil gospodarjev ukaz: »V ječo z njimi! Sodili jih bomo, kadar se bo to zdelo zlahtnemu

gospodu prav.«

Dobre volje so planili hlapci nad ujetnike in so jih potiskali preko dvorišča in skozi nizek vhod v grajske ječe.

Vsa skupina možakov, ki so jih potiskali v ječo, je molčala. le eden med njimi je zatrjeval: »Nedolžen sem, spustite me, le po zmoti sem zašel semkaj.«

»O tem se bomo že še pomenili«, so dejali grajski hlapci in potisnili tudi njega do ječe.

V tistem so pririnjili Petra po nedolžnem došlega med razbojnike, prav do praga. Peter je dvigal košarico do vrha napolnjeno z lepimi hruškami in zatrjeval, da je po krivem in zmoti došel med nje, a mu ni nič pomagalo. Hlapci so ga kljub vsemu odporu porinjili za zapahe in so vrgli težke ključavnice na debela vrata. Dnevi in tedni so potekali, ko je bila vsa družina v grajskih ječah.

Ob neki priliki se spomni graščak Jurij na zaprte lopove in jih veli prignati predse da bi jim sodil pošteno in po praviči.

Najprej so pripeljali pred graščaka Jurija kmeta Petra, ki je ves čas, odkar je sedel v temnici, zagotavljal svojo nedolžnost in trdil, da je prišel le po zmoti v ječo.

Graščak posluša pritožbo starega kmeta in izpraša nato še Urha in grajske hlapce, ki so zajeli oni dan opreznike v savski soteski. Zaslisi jih, če je vse res tako, kakor trdi kmet Peter.

Vsi potrdijo! Nikogar ni, ki bi vztrajal na tem, da so zajeli Petra ob Savi. Tudi ostali, ki so bili z njim zaprti, ne trde, da bi bil Peter član njihove družine. Zato veli pravični graščak Jurij po nedolžnem zaprtega kmeta izpustiti.

Za krivico ki so mu jo storili v gradu, se mu graščak oprostí in mu ukaže, naj si izbere v gradu za odškodnino, kar si poželi njegovo srce.

Valptu Urhu ukaže graščak Jurij, naj ga povede po vseh sobanah in tudi v grajsko zakladnico.

Kmetu Petru se blišči pred očmi ko ogleduje bogatijo. Valpet Urh mu odpre tudi skrinjo, kjer so hranili grajski do roba polno novcev.

»Na, vzemi, kakor je velel naš gospodar!« ga bodri valpet.

Kmet Peter premeša žvenketajoče novce, odrine svetle cekine, ki so bili na vrhu in si izbere samo srebrn goldinar.

Valpet ga bodri, naj vzame še a Peter ne vzame ničesar drugega. Zahvali se in reče: »Dovolj imam.«

Nato ga povede valpet Urh še skozi ostale shrambe. Peter pa si izbere tam samo ostro sekuro in lojevo svečo.

»Zahvaljeni bodite za te tri stvari«, reče svojemu spremljevalcu. »Zdaj bi pa rad šel domov, kjer me gotovo že težko čakajo.«

Pred gradom sreča Peter dobrotljivega graščaka, ki se ne more načuditi, da je vzel Peter od vsega bogastva, kar ga je videl v gradu le srebrn goldinar, sekuro in lojevo svečo.

»Čemu ti bodo, Peter, stvari, ki si jih izbral pri nas?« poizveduje graščak.

»Takole je, prevzvišeni gospod!«, pojasni Peter. »Za goldinar si bom kupil novo košaro k, so mi jo zgrizle miši in nove hlače, ki sem jih potrgal

v vaših zaporih. S sekuro bom posekal prešmentano hruško, ki mi daje tako sadje, da bi me spak nikoli več ne premotil in bi v napuhu komurkoli hodil ponujat in kazat svoje pridelke.«

»In čemu ti bo sveča?« poizveduje graščak.

»To pa bom prižgal vsakokrat na čast Bogu očetu in sv. Katarini, ki je patrona za pravo in zdravo pamet, da bi me razsvetlila vselej takrat, kadar bi me hotela žilica spet zapeljati v graščino ali pred kako drugo gospodsko.«

Komaj to kmet zgovori, steče po bregu navzdol in do doma, kjer so ga že dolgo objokovali, misleč, da ga sploh ne bo več iz temnih grajskih zaporov.

Odrezavemu kmetu Petru pa je poslal graščak Jurij za božič zajetno košaro izbranih daril, kar so jih med najboljšimi premogli v graščini.

Z darom so se hoteli oprostiti za vse, kar je nevšečnega preživel med razbojniško tolpo na dnu graščinskih zaporov.

Čemu imajo živali rep?

Pomislite na konje in krave! Te živali imajo repe pač zato, da odganjajo z njimi nadležne muhe in obade. Da pa

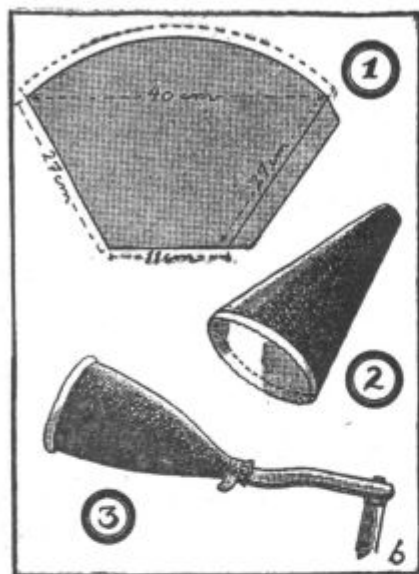
je mogoče uporabljati rep še v kake druge svrhe, vam kaže naša slika.

Prva podoba na sliki predstavlja antilopo, ki jo imenujejo nekateri prirodopisci »belorepa antilopa.« Resni znanstveniki trdijo, da je njen rep, ki je sicer kratek, toda kosmat in zelo gibčen, nekaka signalna naprava, s katero opozarja svoje vrstnice na pretežno nevarnost. Na 2. podobi vidite opico gibona, ki se pri plezanju in skakanju oprijemlje vej z repom. Lahko bi rekli da ji je rep nekaka peta okončina.

Še bolj zanimiva je žival na 3. podobi. Je to tako zvaní egiptovski skakač, bližni sorodnik naših miši. Rep uporablja pri skakanju kot krmilo. Temu mojstru med skakalci je taka krmilna priprava vsekakor potrebna. Skače namreč v višino do 7 metrov, v daljavo pa zamore z enim skokom proge, ki so dvajsetkrat daljše od njega samega.

Ročne varovalke za kolesarje

Iz povoščene platna ali usnja izrežemo dva kosa v velikosti in obliki, kakor je označena na sliki št. 1. Za podlogo vzamemo dva kosa volnena blaga ali kožuhovine, pa tudi mehkejšo usnjo je primerno, ki morata biti za malenkost večja: na sliki št. 1 je velikost podloge označena z črtkastim obrisom. Slika št. 2 pa nam kaže, kako je treba kos platna in podloge zložiti, zviti in sešiti v stožčasto cev. Prednji rob podloge, ki smo ga urezali nekoliko daljšega, zavijamo navzven in ga prišijemo z močnimi, dolgimi šivi. Slika št. 3 kaže, kako pritrdimo izdelano varovalko s pomočjo kratkega jermenoka na ročaj krmila.

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih števil so pravilno rešili:

Ziger Viktor, dijak II. r. real. gimn. Nova vas pri Mariboru, Mesojednik Lidija, dijakinja II. razr. gimn. v Ljubljani, Pavla Kosmova, uč. IV. razr. v Mozirju, Stanko Jereb, dijak II. razr. gimn. v Mariboru — Limbuš, Majda Gregorič, uč. IV. razr. na Viču pri Ljubljani, Stanislava Kambič, dijakinja I. razr. gimn. Studenci pri Mariboru.

Uganke

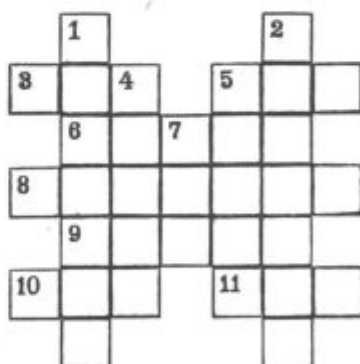
Po zraku — leti,
na zemlji — leži,
na veji — sedi,
v rokah — se stopi.
(Snežinka.)

Včasih v morju sem živela,
tam sem dosti vode imela.
A iz morja potegnili
so me in me posušili.
Kadar zdaj me rabijo,
vode piti mi dajo.
(Soltska gobca.)

Beri prav:
iz njega se pije;
beri narobe:
pod zemljo rije.
(Vrč — črv.)

Kadar sonce sije,
v kotu vam stoji,
če pa dež se vljuje,
brž na plan hiti.
(Dežnik.)

Križanka

Vodoravno: 3 povrtnina, 5 Stvarnik, 6 tropsko drevo in njega užiten plod, 8 naše severno mesto, 9 smiseln, lep tonski sestav, tudi del opere, 10 narodna pametnica, 11 del živalskega telesa.

Navpično: 1 šivalna potrebščina 2. priimek dveh slovenskih pesnikov (*1895. —; *1904. †1926.), 4 enota v hoji, 5 glodavec, 7 umetnina

Rešitev križanke

Vodoravno: 3 bob, 6 Jeruzalem, 8 natak, 10 jereb, 11 cer.

Navpično: 1 kozarec, 2 sen, 3 butec, 4 baker, 5 čer, 7 raj, 8 Lab.